

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИХ НАРОДНИХ
СОЮЗІВ В З'ЯВЛЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XLIII. Ч. 43. Джерси Сіті, Н. Дж., четвер, 21 лютого, 1935.

VOL. XLIII. No. 43. Jersey City, N. J., Thursday, February 21, 1935. THREE CENTS.

СУД ПІДДЕРЖУЄ ПОЛІТИКУ УРЯДУ ЩОДО ЗОЛОТА

ВАШИНГТОН. — Найвищий суд Злучених Держав видав присуд, на основі якого уряд та приватні кредитори будуть зобов'язані приймати на основі контрактів тільки за кожний долар означений у контракті, долар, що тепер у курсі, не діяв на те, що через політику уряду щодо золота долар нині вартує менше золота, як давніше.

Суд прийняв рішення більшістю п'ятих голосів проти чотирьох.

З огляду на те, що суд висказав свій сумнів щодо конституційності закону про золото, а не признав його зовсім неважним тільки тому, що позовний у розгляданій справі не висказав своєї шкоди, уряд тепер робить заходи, щоб конгрес ухвалив відповідним законом заборони виношення таких позивів.

З ЗАСІДАННЯ ГОЛОВНОГО УРЯДУ У. Н. СОЮЗА.

Другий день нарад річного засідання головного уряду У. Н. Союза був присвячений цілій дискусії над звітами головних урядників.

Засідання брало за порядком звіт поодиноких урядників у таким порядку, в якому вони були складані, та дискутувало їх. У дискусіях забирають голоси всі урядники. Дискусії порушають часто важні питання організації. Інколи в дискусії виривають проекти, що можуть стати основою директив для урядування.

У вівторок розглянено в цей спосіб звіти головного передсідника, заступниці й заступника головного передсідника, головного рекордового секретаря та головного фінансового секретаря-касiera й уділено кожному з них вотум довіри.

ГОЛОД НА УКРАЇНІ — ВИСЛІДКОМ БОЛЬШЕВІЙСЬКОЇ ПОЛІТИКИ, КАЖЕ ВОКЕР.

НЮ ЙОРК. — У своїй другій статті про голод на Україні, поміщений у „Ню Йорк Джорнел", Томас Вокер далі описує власні спостереження з наведеною голодом України та приходять прикінці статті на основі розмов з селянами до переконання, що голод був викликаний не нещодадком, а свідомо політикою більшовицького уряду супроти України. Щоб знищити селян України, Москва забрала від них так багато збіжжя, що тисячі й мільйони селян погинули з голоду.

СТРАЙК У БУДІВЛЯХ ЗДЕРЖАННЯ.

НЮ ЙОРК. — Мейорові міста Ля Гарді властиво загальні страйки обслугову будинків. Коло 5,000 робітників у сотні будинків покинули були роботу, але потім вернулися, як мейор довів до тимчасової полагоди.

БУВШИЙ МІНІСТЕР СКАРБУ ОБВИНУВАЧЕНИЙ ЗА ОБМАНОВАННЯ СКАРБУ.

ПІТСБҀРГ (Па.). — Перед федеральною радою податкових апеляцій іде тут пересудування проти Андру Мелона, відомого мільонера, що був колись секретарем скарбу в кабінеті президента Гувера, котрому уряд закидає, що він старався обманути уряд при заплатах федеральних податків.

ЗЕМЛЕТРУС РОЗКРИВАЄ ДАВНІ БУДІВЛЯНІ ПАМ'ЯТКИ.

ТЕГУСІГАЛЬПА (Гондурас). — Підчас недавнього землетрусу показався тут у землі вхід до підземної галерії. Густав Стромсвик, член археологічної комісії Карнегієвської Інституції у Вашингтоні, зайшов цим входом до галерії та відкрив під землею пам'ятки будівель старої культури індіанського племені Мая, що походять зперед 1700 літ. Стромсвик розслідує ці румовища. Між відкритими археологічними предметами знайдено багато гарно вироблених золотих виробів; ця знахідка збиває думку, що Мая не вміли обробляти золота.

СЕНАТОР ВАГНЕР ЗА „ПАНУЮЧУ" ЗАПЛАТУ.

ВАШИНГТОН. — Сенат ще далі дебатує над справою фондів на робітничу допомогу та права президента до розпоряджування цими фондами, що мають виносити 4 мільярди 800 мільйонів доларів.

Підчас дебати сенатор Вагнер довго обговорював погляди робітничих юний, що, добувши допомогу від уряду, уряд повинен дати, робітникам таку заплату, яка падає в проміслю.

Уряд публичних робіт вичерпав уже свої фонди, а не маючи відповідної ухвали конгресу на побирання дальших фондів, мусів позичити 45 мільйонів доларів.

ТЕЖ ЗАРАДА НА ВІЙНУ?

ВАШИНГТОН. — Конгресмен О'Малі висунув проєкт закону про війну, на основі якого уряд на випадок вибуху війни має покинути до небезпечної служби передовсім найбагатших людей краю, як Генрі Форда, Джана Д. Рокефелера, Андру Мелона та Дж. П. МорҀана.

ДЖОРДЖ ВАШИНГТОН.

ЕПІСКОП ЛАДИКА УСНУВ З ПАРОХІЙ ДВОХ ЖОНАТИХ СВЯЩЕНИКІВ.

Тижневик „Новий Шлях", що виходить у Саскатуні, Саскачеван, пише в числі з 5. лютого ц. р.:

Минулого тижня український гр.-кат. єпископ у Вінніпегу усунув з парохій двох священників, о. Н. Шумського й о. Андрия Смартоку, тому, що вони жонаті. Оба священники загальною відомою серед українського суспільства до своєї ранньої реалізації й української народної праці в Канаді. Один і другий жили вже кільканадцять років і безперервно виконували свої священні обов'язки до минулого тижня. О. Н. Шумський був в останньому часі в парохії Бренфорд, а о. Смартоку в Ошаві. Оба мають діти.

На запит репортера секретар єпископської канцелярії у Вінніпегу відповів, що священники греко-православної церкви мають право женитися, а священство греко-католицької церкви залежить від папи й ніякому римско-католицькому священникові не влізло вступати в стан подружжя. Коли його запитано, як це може бути, щоб священник жив з жінкою довгі роки, а шобі тепер був потягнений до відповідальності, єпископський секретар відповів, що Канада велика країна й тому такі речі мабуть навіть не були знайдені в церковній гієрархії.

О. Н. Шумський уже вихав на свою ферму в Грімсбі, Онт., а о. Смартоку нікуди зникати. Для обох священиків нікуди зникати знову новим парохом о. Ірху. Обидва парохіє не хочуть віддати йому ключів церковних. Вони на своїмому мітингу заявили, що єпископ Ладика не поступив справедливо, що усунув о. Смартоку, бо про те, що він жонатий, єпископ уже давно знав, а подурте, греко-католицьким священником впровадив соток літ, згідно з грецьким обрядом, який не було бажати жонатим. В тій справі вислано протест до єпископа. До протесту прилучилися петити Українці-гр.-католики з тих парохій, в яких о. Смартоку виконували свої священні обов'язки.

ДЖОРДЖ ВАШИНГТОН.

ФРАНЦУСЬКА ПАТРИОТИЧНА МОЛОДЬ ЗБОРОЮЄТЬСЯ.

Французька преса подає, що з військових складів у Вердого пропав один мільон штук кризових набоїв. Слідство виявило, що ту муніцію видано товариствам патріотичної молоді. Винних потягнуто до відповідальності.

БУНТ У ФРАНЦУСЬКИХ КОЛЬОНІАХ.

В африканській колонії Сомалі, на пошуку від Абисинії, тубильці напали на французьку міліцію, причому убили винного урядника й 87 жовінів колоніальної адміністрації. Генеральний губернатор Сомалі вислав на пафидікацію збройованих вояків відділи піхоти, кавалерію на верблюдах і літаків.

НОВА ЗЛОДИЙСЬКА ШТУКА.

Про нову злодійську штуку доносить монстральський часопис „Стар". Вона виглядає так: Два злодії входять до кормиш, винищують собі жертву. Жертва мусить мати гроші. Тоді один із злодіїв улає, що виває. Другий зловить його в свої роки і прохить замоченого чоловіка; його принесе аспірини. На те дає йому ладку, але нагадає ох, що пісанець може втекти з доларом і пропонує йому, щоб швидко йому в застав б'ю го калитку з гримми. Чоловік, що ходив по аспірину, похивил вертеться, але не застаете вже ні злімалою, ні його притека, ані своєї калитки.

Обох злодіїв задоволено і вони відстали по три роки в кар'єрні заведення. В липні та серпні минулого літа вони „забродили" в анше описаний спосіб \$764. Павло Гумюнок стратив \$300, Василь Ковальський \$319, а Василь Бзюнич \$145.

500,000 БЕЗРОБІТНИХ У КАНАДІ.

В оттавському парламенті повідомив прем'єр Бенет, що під час пору в Канаді є 500,000 безробітних. На вершк депресії було 750,000 безробітних.

ЗНОВ ПОЗИВАЮТЬ ВЕРІГНА.

Чи таке вже щастя духовоборського лідера Верігні, чи в такий день він уродився, до сього, що процеси люблять його, а він їх, а тому коли й гадає, що про нього, то все у зв'язку з новим процесом. Цим разом позиває його якийсь Німець з Ванкуверу й жадає від нього більше ніж 50 тисяч доларів за вироблення дозволу для Верігні й його родини на вїзд до республіки Коста Ріка.

ЗЛОДІЙ НАЗНАЧИВ ДОРОГУ ДО СВОЄЇ ХАТИ.

Дорогу до своєї хати назначив злодій, що над ранком вломився до крамниці Павла Палюковича у Вінніпегу. Він вивів у входових дверях шиб, відкривав двері з середини й вкрав із крамниці \$57 та якусь скількисть тютюну і вина. Детективи знайшли його на сліди крадіжки на хлімку кондверей. Пучи за ними слідами, вони зашли аж до дому Френка Леклейра, якому текла кров з розбитої хати. Його арештовано за крадіжкою.

ЗБАГАТЯТЬ КОРОНУ КОРОЛЯ В.

В короні британського короля є 5 ширини, 11 смарагдів, 17 сфіврів, 277 перел і 2,783 діамантів. З нагоди 25-літньої річниці коронної корони Юрія V. ювелієрний комітет хоче збагатити ту корону ще й ілюмінними дорожчими каменями. Як окрасити злітом золотом з Канади, плямистою з Нової Зеландії, діамантами з південної Африки й ілюмінними дорожчими металіями й каменями з Індії й рубінами з Бермудів.

НІМЕЧЧИНА І ПОЛЬЩА ЗМАГАЮТЬ ДО ВІЙНИ, КАЖУТЬ СОВЕТИ

ЛОНДОН. — Іван Майський, советський амбасадор до Англії, говорив на нарадах Товариства Ліги Націй про мир в Європі. Він твердив, що східно-європейське Льюкарно є необхідною konieczністю, щоб забезпечити мир на сході Європи. Інакше там завжди може спалахнути війна. А як вибухне війна на сході Європи, то вона перенесеться згодом і на захід. Стердивши те, Майський заявив, що загрозою миру на сході Європи є ті, що не хочуть цього миру гарантувати, а ними державами є Німеччина і Польща. Совети, казав він, готові до всіх можливих уступок і гарантій і тимсамим їх неможливо підозрівати, шоби вони мали якісь задні думки і думали про війну.

СОВЕТИ ДАЛІ БЛОКУЮТЬ І ЗАПЕРЕЧУЮТЬ.

МОСКВА (Росія). — На другім конгресі колхозників-ударників представив В. Яковлів, бувший комісар хліборобства, виследи колективізації і твердив, що колективізовано вже 85% землі, придатної для хліборобства. Далі заповідав, що вже в найближчих роках буде можна видати великі успіхи колективізації. Казав, що їх тепер не видно, бо кулаки саботували. Представив, як то виглядають тепер примірни господарства на Україні й Гімнчлім Кавказі. Твердив, що всюд сліпий поступ. Казав далі, що й нужди нема, бо вже знесли картки на хліб.

ГОЛОД У СОВЕТАХ — ЦЕ „НІМЕЦЬКА" ПРОПАГАНДА.

МОСКВА. — На зїзді колхозників говорено, що то німецька й австрійська преса видуває голод у Советах. Казали, що з Берліна висилають ріжні фотографії, які походять ще з 1921 року, коли то був голод над Волгою. Все те, говорено там, є протисовєтська пропаганда.

СОВЕТСЬКІ „ДВОРЯНИ".

СТАЛІН (Україна). — Коло 700 робітників з гут для відвідування заліза святкували, бо натягнули порядніше вбрання і фільцові капелюшки. Надіються, що може-хоті тепер буде краще, бо знесено обмеження і промисл може брати стільки заліза, скільки захоче. Тих 700 робітників належать до нового дворянства, створеного Советами в нагороду для тих, що виказують спеціальні успіхи в праці.

ГІН ДО „ПАНСТВА".

ЛьВІВ. — „Наш Пропор" виступає проти неприродного явища в нашій житті, яким є великий гін до „панства", а яке однаково видно на селі чи в місті, в промисловості, урядовій чи в службій. Ідуть перерони за те, хто краще може показатися, заставитися. А що під „панством" люди звычайно, хоч би хто, розуміють зверхній вигляд і стрій, тому всі кидаються у змаг, хто краще зможе себе представити. Люди з вищих і заможніших домів уже давніше вивбусли народною нош і побігли на оспіл за дорогою модою. Цей гін до „панства" веде нас до жебрачої торб. Він держить нас у спіпному куті, з якого годі нам вивратися. З цього не виходить, шоб ми ходили коло себе якнебудь, не дбало, неохайно. Навпаки, треба все приборатися пристойно і показатися між людьми, як годиться, але все відповідно до нашого стану і матеріяльної спроможі.

ЖЕРТВА НУЖДИ.

ЧОРТКВ (Галичина). — В селі Криволука потерла для 20 сім'я з нужди біда 35-літньої зарпіння Текля Тишківська праз з 3-літнього дитинця. Знайшли їх сусіди закопаних у мадальній закуреній хатині, в якій не повинно жити ніяке живе створіння. Оттакі трагічні події трапляються на Поділлі, де найбагатша земля!

ДАЛІ СТІНАЮТЬ ГОЛОВИ ШПІГУНІВ.

БЕРЛІН. — Кат зїгне голови ще двома чоловіками, котрих Нарадний Трибунал засудив на смерть за шпигунство. Один з них, кажуть, є знайомий справ, зв'язаний з німецькою воєнною фальшою.

СМЕРТЬ ШПІГУНОК.

БЕРЛІН. — Обидві аристократки, котрим з'ято голови згідно з засадою за шпигунство, прийняли присуд спокійно й спокійно та гордо пішли під сокиру ката. Ціла ексекція для обидвох осіб тревала 6 мінут. Перед смертю давали їм по двановику вина до вибору напикти і їжу. Обидві жінки добрі вина та курили багато дорогих папіросок.

Публіка прийняла їх смерть цілком ріндушно. Говорено, що покрано аристократки, які хотіли гарно й легко жити і зраджували тайни своєї держави, шоб дістати за це гроші. Тільки старі аристократичні роди недоволені з того, що нацисти, на їх думку, навмисно компромітують давню шляхту, яка мріє про монархізм.

ЛІКАЄТЬСЯ НОВОЇ ДЕПРЕСІЇ.

ЛОНДОН. — Сер Вільям Бевеєрлі, економіст, твердить, що безробіття далі зростає. Перед війною вважалося катастрофою, коли не було праці для 10% людей, а тепер не працюють в Англії 17%, що шукають праці. Це означає, що наступає нова депресія.

"СВОБОДА" (LIBERTY)

FOUNDED 1903

Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays
at 61-63 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J.
on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103
of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

За оголошення редакція не відповідає.

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

3 Канади наслідок пошти гроші лише на т. а. Foreign Money Order.

Тел. "Свобода": Bergen 4-0237. — Тел. У. Н. Союз: Bergen 4-1016.

Адреса: "СВОБОДА", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

ПРОВІДНИК АМЕРИКАНСЬКОЇ РЕВОЛЮЦІЇ

Джордж Вашингтон тишіть спеціальне симпатію не тільки в Америці, але в цілм світі. Його ім'я було популярним і між українським письменним народом. У багатьох виданнях для нашого народу, в яких писалося про змагання народів до свободи, видно завжди ім'я Джорджа Вашингтона. Він був теж ідеалом політичного вождя, революційного борця і державного мужа в Шевченка.

Коли ми вчитуємося в історію тих часів, як виступав Джордж Вашингтон, то нам здається в багатьох випадках, що бачимо перед собою картини нашої історії, боротьби за самостійність. Ми бачимо тисячі перешкоди, тисячі нестачі, тесаме рабство, тисячі вагання, амбіції, партукларизми і тусаме зневіру у власні сили. А коли брати під увагу ще наші довгі вагання при розвінці України з Росією підчас останньої революції, то і тесаме видно в розвінці американських виселенців з Англією.

Та як беремося порівнявати ті дві боротьби за самостійність, то разом мусимо числитися з тим фактом, що ті боротьби закінчилися для американських колоністів поборою над Англією і проголошенням їхньої державної самостійності, а для нас, українців, — далішим поневоленням і втратою української державності.

Який же висновок з того? Факт є, що до американської перемоги причинився дуже багато Джордж Вашингтон, провідник революційної боротьби. Його особисті прикмети, його характер зважали на висаді цієї боротьби. Щодо цього нема ніякого сумніву. І тому цілком слушно з відчуженості називає американський народ Вашингтона "Батьком свого краю". Бо його безкомпромісовий дух боротьби остаточно так зважили на тім, що край став вільним. І він теж зважили на тім, що край став республікою, бож сам він міг легко стати королем, що йому і пропонувано.

Колиж того всього міг доконати Вашингтон, то який Українці були мали в часі революції свого Вашингтона, булад Україна сьогодні вільною і самостійною. Такі принаймні насамують думки. Але чи слушно? До певної міри так, але не цілком. Бо американські колоністи були відділені від Англії, одиногого свого ворога, великим океаном. А Україна була окружена на два боки ворогами. І вела війну щонайменше на всіх боках: проти Польщі і Москви. По стороні американських колоністів станула війна Франція, а по стороні України — не було нікого.

Та це все не зменшує великих заслуг Вашингтона, ні його способностей. Це тільки вяснює, що колиб він був змушений боротися в інших обставинах, то можливо, що й досі не було би Злучених Держав.

А. Б.

СОБАКИ ГАЄВОГО

(Оповідання).

— Я казав так, бо я був слуга, а вийсидний пак. З панами не жарти. Кажучи так, я лише-мірив, бо знав дуже добре, що ті панські собаки ні до чого. Я знав, що вони нім в ногах і засипа, що не задержати і старо кулявого локтя.

— Моя відповідь панів розвеселила. Один сказав: "Той собака пушайрок, гадаю, задурий, щоби чогось навчитися!"

Пани зареготали, та я погадав собі:

"Найліпший смій той, що приходить на самих кішці!"

— Кожний пан між ними мисливши мав свого стрільця, як лоска, котрий він його собак. Коли ми вже прийшли на полі, на який мали завітати, половання, я порозставляв пав на їх становищах. Проків Леська помага мені. Коли вже всі стояли на визначених місцях, я дав знак, щоби спустилися собаки. Мого Босого я не спустив. Вперед я хотів побачити, яку штурку втнуть і вистроляють німецькі, англійські і чорнозубі як расові собаки пав.

— Як би я був спугнутий мого Босого, то і пав мінути не минуло би, а якийсь зайчик був був би в ногах. Та і то вінши чиясь ніс вганяли, кру-

Ярослав Пастернак.

ПІЗНОРИМСЬКЕ ПОГРЕБИЩЕ У ПЕРЕСЛАВІ БІЛА НАДВІРНОЇ

Східня Галичина є дуже багата на пам'ятки глибокої давнини. Майже в кожному селі, головую на Поділлі й Покутті, подобиються старовинні людські виробки, яким уже кілька тисяч літ. Дуже часто відкривають луготом гробище з кам'яної доби. При цьому земних роботах знаходяться скіали людських оселів, де люди жили в ямах у землі жили, а де ще ситки киянських городиш і сотні ситки з різних часів розсієні в усіх закутках Старого Краю.

Перше не багато уваги на це звертали, та в останніх літах є в нас помітний виразний зріст зацікавлення різними старовинними. Інтелігентні згошують з різних сторін нові знахідки, просять приїхати прослідити їх фахово; студенти середніх і вищих шкіл підчас літніх ферій помагають власноруч при розкопках, а також селяни не раз приносять даром до музею крем'яні сокири чи викопані горшки і чашки просять розповісти їм докладно, з якого це часу та до чого воно служило.

Свідоміші одиниці пропонують музеєві прослідити відвідині пам'ятки старовинні у їхньому селі чи повіті, влаштовують навіть грошеві збірки на покриття коштів та інших археологічних розкопів! І тоді, після їх переведення, виходить на яв неода цікава подія з дуже давніх, ще передісторичних часів; розгортається небадана незначна зовсім сторінка давно минулого життя цієї місцевості.

Таке мало місце осінню минулого року у Переславі, надвирніському повіті. Завдяки старанням д-ра Валерія Банаха, адвоката з Надвирні, та його колеги, м-ра Романа Верго, мав я змогу розкопати там на корчунку "Дубина" ці похоронні обряди та етичні принадлежності.

Є іх там понад сорок в одній великій групі побиб себе, а всі вони ще досить добре збережені, бо були донесені у густому лісі. При розкопуванні перших цитох показалося, що всі вони тілопали, себто що поховалися у них не біжиків, яких предше спали-

таке зачю-собачий танець!" — кортіло мене сказати панам. Та я не сказав нічого, лиш відшпунув мотузок від нашинянки.

— Босій стрибнув у поле і гнав так прудко, що його самого не було видно, лиш сіру смугу. Півгнав у ту сторону, де ще перед хвилиною безладно і безладно ниншпорили панські собаки. Минуло менше часу, як щоби рухувати до двайцяти, коли Босій радісно задивлявся на Собаків мисливих посполування і собі рушили в ту сторону.

"Чуйно! Гіде зачю! Уважати!" Так я кричав і побиб на мене звичайне становище, коли я сам половаю. Воно було в кушах на купі камінів.

— Я ледади добіг, а зачю вже мене, щоби попри мене чкурнути в сіс, що був зарз за мною. Моя рушниця гукнула. Завчю ділі перекинувши і далі не пішов. Босій стояв коло нього і радісно мислихав у мене.

Я знав дуже добре, що на раз ледади є це один язич. — Завчю було у нас тоді чинало, бо я довший час не брав до них. То я завчю був на ясі. І легко було тоді половати на ясіх собаками. Толи це не було. Так багато стріли, котрі собаку баламутили і псували половання на ясіх. Нині собаки не можна тути псувати, бо він зачю, що попаде на тропу сери, як

роніх звичай Костоюків і формі їх гончарських, істських, скіпятих та інших виробів. Плянується не вже на весну біжиком, а в надії, що при помочі громадянства Надвирніщини (потрібно на це \$50) вдасться прослідити до новодирнуку культуру у наш Покутті та виповити тим велику люку у його старинній історії.

Дуже цікаво буде також прослідити поширення цієї нової культури в терені. Доброю вказівкою у цьому напрямі може послужити факт, що майже безпосередньо по розкопках у Переславі знайшлися могилы того самого типу ще у сусідньому Чумиліві і в Дебеславні, Корчнів і Семківцях, котомисльського повіту.

Порівнявши з нашими вислідними вістки про оселі Костоюків, що їх подає на 200 мильті раніше грецький географ Птолемей (жив у II-ім столітті по Христі), зможемо перевірити його достовірність, що для нашої старин-

ОДНА З ЗАСЛУГ МИХАЙЛА ГРУШЕВСЬКОГО.

(З вступного слова І. Мірчука, відкритого на академії в Українській Науковій Інституті в Берліні 7-го грудня 1934 р.).

Широка, повна розмаха була адала Грушевського у тому длі не існували ні державні, ні етнографічні кордони, тому він розвивав якнайкращіші діяльність у Львові, в Києві чи в Петербурзі, коли щого вимагало добро української справи. Розуміється, що така людина була в першу чергу людина до цього, щоб заперти, виповити що духовну історію, що існувала між поодинокими частинками української землі. Спроби взаємного зближення в більше романтичні атмосфері буливи вже раніше на протязі цього майже XIX-го століття між схід, півноч і західною Україною, але що ішло з приходом Грушевського до Галичини починається сильний рух між Києвом і Львовом, який триває свій романтичний характер і переходить у конкретні форми реальної діяльності. Це зближення західних і східних України показало деякі рідкісні в поглядях, у першій, було помічено різних неперозуміння, терти, але рівномірно поставили питання взаємозв'язку між реальний грунт. І в цьому на прями об'єднання, нізвільні і уніфікації української нації заступити покойного величезні.

Не має це завдання нічислється подробицю заслуги покойного на всіх діяннях української життя; на закінчення хочу лише ствердити, що з Михайлом Сергієвичем Грушевським зійшов у могилу найвиразніший і найбільш уніфікаційний представник української культури та наймаркантишній репрезентант цієї української незалежності і соборності.

ПРО 'ВІФЛЕЄМСЬКУ ЗОРЮ.

З диком Різдвом Христового тісно зв'язаний спомири про зору, яка повилазла над вертепом, де вродився Христос. Зірка як описана у Святих Письмі так точно, що астрономи віддавна стараються пояснити це небесне явище. Ети позначки цього явища. Віфлеємська зоря могла повстати з того, що Юлітер і Сатурн зійшлися над сузір'ям Риб, бо тоді припадала така констеляція. Пізніше пробували пояснити собі це явище повою новою зіркою, т. зв. "Нова", але шлях її був зовсім інший. Третє розяснення було так, що віфлеємська зоря — комета. Думали астрономи, яка не могла бути комета; Валіє твердив, що це комета Гален, яку ми бачили у 1910 р. Обраховують, що уродили Христа припадала на 12. вересня. Це згодується з фактом, що паству хазівці пам'ятавали в ті порі худоби вночі на полі. Дата уроди погоджується тек з появою комети Гален, що була єдиною в тім році будиною зорею. Авторитетна хроніка китайського астронома Матунанліна згадує про цю комету, що сяла з незвичайною ясністю. Також Єгиптяни відкрини повну цієї комети, при чій знізній. 17. вересня, коли знізній в сялах Ісуса, згадана комета дійшла до незвичайної сили і стояла прямоюсію на неї три години після заходу сонця. Саме того жави моги "три царі" з Вавилону вибратися у дорогу. Вони йшли через Пальміру до Дамаску і зоря, як стверджують обчислення, дійсно попереджувала їх. Коли вони приїхали до Дамаску в половині жовтня, зоря повернулася на південь і показувала дорогу до Єрусалиму. Колиж приїхали туди 25. жовтня, комета вже побидала, а у Віфлеємі на другий день ледь була замітна. Навіть те, що каже легенда, що зоря, виконавши своє завдання, згасла навкі — теж правда.

ПАНСЛАВІЗМ НА СТОРІНКАХ НІМЕЦЬКОЇ ПРЕСИ

(ВВ/Н) Націоналістичний німецький журнал "Воля і сила" (Вілье унд Макт) опублікував на своїх шпальтах досі невідомий документ, що спричинив досить сильний відгук серед члених німецької преси. Це меморіал, поданий алдером молодочехів, д-ром Крамаржем, російському полові в Австрії перед війною 1914 р. Точний зміст цієї записки був до нині невідомий і тому зрозуміло, що німецька преса підхопила її як ще один момент, що доказує, в протилежність Версальському праграфові, що не лише Німеччина несе відповідальність за вибух світової війни. Один з найбільшійших представників чеського русофільства, Крамарж, розвивав у цій записці ідею об'єднання всіх слов'янських народів у досить міцно централізований державі під правлінням російського імператора, котрий рішуче вважався шарком польського та чеським і зверхником королів сербського, болгарського та чорногорського, подобно, як німецький цар — пруський король являвся сувереном королів баварського, саксонського та віртембер-

ловання. Розумієш, дурно?"

— Босій доміркувався, що пани чогосьо сердили на мене і на нього, бо сердилися о чини волиди від мене до нього, від нього до мене. Панок з козачою борікою спитав мене:

"Хто тобі позволив спустити пани?"

— "Ніхто не дозволив", кажу. "Та я гадав, що так буде найліпше, бо нині собаки не годні були витривати щось. Вони сіх нив ще не знають. Мій Босій вигнав оба зачю!"

— По сім посповнено пани троха подобріли.

"Що хочеш за того пєсика?" — спитав полковник з червоною смілкою.

"Ніхто", відповідав. "Я його не маю на прозак".

Ляйтант ввєс час стояти мовчки з душею на рамени, бо за половання у нього сердився його полковник. Сей звернувся до ляйтанта і каже:

"Таких то упертих і безреш на ганагачів? Нехай бітакій у мене тривалих, то я знав би, як з ним розмовити-ся!"

Полковник рукою показав, що побиб би канчуком і спитав:

"То принагідний поганяч, чи гаєвий?"

"Гаєвий", відповів ляйтант.

(Далі бєзє).

ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО В ЧЛЕНІ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ.

